

Ämne: Biologi och Samhällskunskap

Årskurs: Åk 6

Tema: Befruktning, samlevnad, pubertet, kropp, hälsa, känslor, könsidentitet

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas kunskaper och förståelse inom områdena befruktning, pubertet, kroppen, hälsa, känslor och könsidentitet. Provet kombinerar centralt innehåll ur både biologi och samhällskunskap för att ge en helhetsbild av hur kroppen fungerar, hur den förändras under puberteten samt hur samlevnad och känslor påverkar individen i ett socialt sammanhang. Eleverna ska också visa förståelse för olika könsidentiteter och respekt för olikheter. Provet tränar både faktakunskaper, begreppsförståelse och förmågan att resonera kring personliga och etiska frågor.

Centralt innehåll	Betygskriterium E	Betygskriterium C
Biologi: Människokroppens uppbyggnad och funktion, pubertet och fortplantning.	Eleven har grundläggande kunskaper om människokroppens delar och pubertets förändringar.	Eleven har goda kunskaper och kan beskriva kroppens funktioner och pubertets utveckling med viss detalj.
Biologi: Frågor om hälsa, livsstil och sexualitet.	Eleven kan föra enkla resonemang om hälsa och livsstil med koppling till pubertet och samlevnad.	Eleven kan föra utvecklade resonemang om hälsa och livsstil samt ge exempel som fördjupar förståelsen.
Samhällskunskap: Människors lika värde, normer och olikheter i samhället, inklusive könsidentitet och relationer.	Eleven kan ge enkla exempel på normer och visa respekt för olikheter.	Eleven kan analysera normer och resonera om respekt och inkludering med god koppling till egna erfarenheter.

[Lgr22, Biologi och Samhällskunskap, Åk 6]

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 18

1. Vad kallas den process när en spermie och ett ägg förenas?
 - a) Fotosyntes
 - b) Befruktning
 - c) Cellandning
 - d) Pubertet
2. Vilket könshormon ökar mest hos flickor under puberteten?
 - a) Testosteron
 - b) Östrogen
 - c) Adrenalin
 - d) Insulin
3. Vilken del av kroppen kallas ibland för "pubertetskörtlarna"?
 - a) Hjärnan
 - b) Binjurarna
 - c) Könskörtlarna
 - d) Njurar
4. Vad innebär könsidentitet?
 - a) Hur man känner sig i sin kropp och sitt kön
 - b) Vilka kläder man har på sig
 - c) Vilken sport man gillar
 - d) Hur man bor
5. Vad betyder "samlevnad"?
 - a) Att leva tillsammans och umgås med andra människor
 - b) Att vara ensam hemma
 - c) Att resa bort
 - d) Att titta på TV
6. Vilket av följande är ett tecken på att någon går igenom puberteten?
 - a) Att bli kortare
 - b) Att få skäggväxt eller bröstutveckling
 - c) Att börja krypa
 - d) Att tappa hår
7. Vad är en norm?
 - a) En regel eller förväntning i samhället eller gruppen
 - b) En person
 - c) Ett djur
 - d) En plats
8. Vad är viktigt för att må bra i kroppen under puberteten?
 - a) Att äta hälsosamt och röra på sig
 - b) Att aldrig sova
 - c) Att äta mycket godis hela tiden
 - d) Att sitta stilla länge
9. Vad menas med att visa respekt för andra?
 - a) Att lyssna och acceptera att alla är olika

- b) Att ropa på andra
 - c) Att ta saker utan att fråga
 - d) Att ignorera andra
10. Vilken av följande känslor är vanlig under puberteten?
- a) Glädje
 - b) Ilska
 - c) Oro
 - d) Alla ovanstående
11. Vilken är en viktig uppgift för könshormoner under puberteten?
- a) Att kroppen växer och förändras
 - b) Att kroppen blir lugn
 - c) Att kroppen krymper
 - d) Att man blir osynlig
12. Vad är en familj?
- a) En grupp människor som bor tillsammans och bryr sig om varandra
 - b) En skola
 - c) En sportklubb
 - d) Ett djur
13. Hur kan man visa att man bryr sig om andras känslor?
- a) Genom att vara snäll och lyssna
 - b) Genom att skrika på dem
 - c) Genom att ignorera dem
 - d) Genom att ta deras saker
14. Vad är menstruation?
- a) När en flickas kropp förbereder sig för att kunna bli gravid
 - b) När man sover
 - c) När man äter
 - d) När man springer
15. Varför är det viktigt att prata om känslor?
- a) För att förstå sig själv och andra bättre
 - b) För att glömma vad man känner
 - c) För att bli arg
 - d) För att sova
16. Vad innebär begreppet sexualitet?
- a) Människors känslor, tankar och beteenden kring kärlek och sex
 - b) Hur man lagar mat
 - c) En sport
 - d) Musik
17. Vad är ett exempel på en rättighet man har i samhället?
- a) Att få säga sin mening och bli respekterad
 - b) Att ta saker utan att fråga
 - c) Att bestämma över andra
 - d) Att slippa skolan
18. Vilket ord beskriver bäst att alla människor är lika värda?
- a) Respekt

- b) Ojämlighet
- c) Mobning
- d) Oro

Ordkollen

Antal poäng: 12

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord	1	2	3
Befruktning	När en spermie och ett ägg möts	När man äter mat	När man sover
Pubertet	När kroppen växer och förändras	När man går i skolan	När man blir äldre
Könsidentitet	Hur man känner sig i sitt kön	Hur många syskon man har	Vad man gillar att äta
Hälsa	Att må bra i kroppen och själen	Att vara trött	Att sitta stilla
Norm	En regel eller förväntning i samhället	En sorts mat	En sjukdom
Samlevnad	Att leva och umgås med andra människor	Att sova mycket	Att springa
Känslor	Tankar och reaktioner som glädje, sorg, ilska	Att äta mycket godis	En sorts sport
Menstruation	En blödning som sker hos flickor under puberteten	Ett slags djur	En sport
Sexualitet	Människors känslor och tankar om kärlek och sex	En sorts kläder	En plats
Respekt	Att visa omtanke och acceptera andra	Att bråka	Att ignorera andra
Fortplantning	Hur nya människor blir till	Hur man lagar mat	Hur man sover
Relation	Ett samband eller en kontakt med andra människor	En sorts mat	En sjukdom

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina

svar på baksidan.

- Beskriv vad som händer i kroppen under puberteten och varför dessa förändringar sker.
- Varför är det viktigt att prata om känslor och hur kan man visa att man respekterar andras känslor?
- Vad betyder det att alla människor har lika värde, och hur kan vi visa respekt för olika könsidentiteter?
- Fundera över varför det kan vara svårt för vissa att prata om kropp och samlevnad. Hur kan skolan hjälpa till?
- Etiskt dilemma: Om en kompis berättar för dig att hen känner sig osäker på sitt kön, hur skulle du kunna stötta hen? Varför är det viktigt att respektera andra i sådana situationer?

Bedömning

Totalt antal poäng: 50

Betyg	Andel rätt	Poäng
E	Minst 30 %	15
D	45 %	22
C	60 %	30
B	75 %	37
A	90 %	45

Poängfördelning: Faktafrågor är 18 poäng, Ordkollen 12 poäng och Resonerande frågor 20 poäng. De resonerande frågorna bedöms med större vikt då de visar elevernas förmåga att analysera och resonera.

Tidsuppskattning: Cirka 60 minuter.

Tags: [Prov](#)